

Nro. 18.

A' FELS. AUSTR. CSÁSZÁR, ES AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMEBÖL.

Indult Bétsből, Kedden Augustus 30-dik napján,
1808-ik esztendőben.

B é c s .

A' mult Tsötörtök, mint a' Felséges Aszszonyunk igen betses neve napja, valóságos Császári fényességgel innepeltetett a' Laxemburgi nyári kastélyban, a' hol ezen örvendetes napot töltötték Császár és Császárné eö Felségek. Valamint a' házak úgy a' kastely' szép nagy kertje is pompásan meg valának világosítatva, 's külömbkülömb fele örvendetes időtöltések követék egymást tserélgetve, u. m. tüzjáték, concert, a' kanálison való bajokázás, a' melly megvilágosított tsónakokon ment véghez. Azon estve a' Bétsi Augartent is megvilágosítottatta az ott lévő Trak.

S

tér, Jahn, a' ki a' nézőktől a' béménetelért fizetett szép summát az Invalidus katonaság' izamára fordította.

E' folyó hónap 20-dik napján épületes ajtatos-sággal és tisztelettel inneplette itt az Alster nevű külső városban lévő Szerzetes Minoriták Templomában az őrizeten és az eő Cs. Királyi Fge szolgálatjában itt lévő, a' néhai Majlandi Ferdinánd Királyi Fő Hertzeg volt és most Báró Hiller János Nemes Magyar Regimentje, Sz. István Első Magyar Apotoli Királynak, mint a' Ns Ezered Patronusának és ditső Magyar Nemzetünk Sz. Attyának, innepe' napját — a' melly alkalmatósággal ugyan azon Ezerednek fáradhatatlan Lelki Páfztora Tisztelendő Hazucha János úr az ő szent átyai gondviselése alatt lévő tisztelt és szeretett népéhez, igen szép, gyökeres, és hathatós beszédet tartott, melynek rövid summája abban állott: hogy valamin't Sz. István, mint jó polgár, 's mint jó és bölts Katona' a' maga kötelességeiben, minden időben és minden körülállások között hiven és alhatatósággal eljár, úgy minden polgári és katona alatt valók a' magok kötelességeinek, ha valaha, de a' mostani időkben kiváltkeppen, megfelelni, köteleztetnek, mert ezt, az Isten, Király, és édes Haza kívánja tőlök.

Annak a' hofzszú bértznek oldalain, a' melly a' Schönbruni kertől fogva tsaknem a' Bétsből Magyar ország felé menő útig terjed, és a' melynek Wienerberg a' neve, tegnapi viradólag, igen szép hadi próbát tettek 6 Regiment béli, rész szerént Bétsben rész szerént Neustadban fekvő seregek, Generalissimus Károly 's a' több jelen lévő Cs. K. Fő Hertzegek, számos Generálisok és Stáb tisztok, 's

igen sok nézőknek jelentékben. A' próbatétel azt ábrázolta, hogy egy armádia Bétsen alól a' Dúnának job partjáról a' balra által takarodván, még csak a' hátúljáró csoportja volt hátra, és formált egy tsatázó lineát a' nevezett hegység tetején a' Laxemburgi út 's az úgy nevezett Spinnerin am Kreuz nevű öfzlop között; még az előtte lévő völgyben fekvő Enzensdorf nevű falut is elfoglalva tartván és védelmezvén. Ezt a' lineát formálták, közepben két Batalion Kerpen 's egy Batalion Hiller gyalogok, 's a' két szárnyán egyegy Öfztály Hohenlohe Dragonosai; vezérelte Generális Mayer. Ezen lineának megtámadására jött a' Laxemburgi és Badeni utak felől Gen. Graf Weisenwolf egy ennél valamivel számosabb előljáró tsapattal, a' melynek közepén egy Batalion Stáray egy Bat. Hiller, egy Bat. Deutschmeister, 3 Öfztály Granatéros, az egygyik szárnyán két Öfztály, a' másikon is két Öfztály Stipsits Huszárok állottak, és közelítették a' Wienerberg felé. Reggeli 4 arára megérkeztek a' seregek — 5 óráig kipihenték magokat — ékkor egy ágyú szóra a' munka elkezdődött, és 9 óra tájban végződött. A' mind két rézről kiküldetett szélső vigyázó csoportok a' feljebb nevezett falunál tsáptak öfzsze — előbb az egygyenként kiféledett Dragonosok és Huszárok, azután a' gyalogság, 's nem soká az ágyúk is. Minthogy azonközben a' hátrálók a' falut által adni telyességgel nem akarták, tehát a' megtámadók azoknak kinyomásokon nem is iparkodván, nékiek ott csak dolgot adtak, hanem nagyobb erejekkel a' Schönbruni úton elő nyomúlván a' Gen. Mayer úgy nevezett hátráló hadi lineájának jobb szárnyára kerültek, a' melly ékkor megmozdúlván, azon falúból is vísz-

fa vontá szélső tsoportjait, mellyet mind addig védelmezett volt, 's így hátrált azután szüntelen való puskából és ágyukból való tüzelésközben Béts külső városának egészén addig a' pontyáig, a' hol a' Kanális a' linéán béjön. Itt egymástól bizonyos távolságra 3 hidak állván készen, ezeket az előre küldett lovas tsoportok oltalom alá vették, hogy az ellenség előttök el ne foglalhassa, 's mindenik hidra egyegy ágyut szegeztek-ki — a' hova a' hátráló tsapat is nem soká megérkezvén, ezen hidakon a' kanáliston által takarodott, 's ez által a' tsata elvégződött. A' tsatázóknak tsak 100 lépésre volt szabad egymáshoz közelíteni.

Egy idő óta nem tsak hirlelték, hanem irták is, hogy Belgrád várát Orosz katonák foglalták volna el. Ez is azok közzé a' sok költemények közzé tartozott, a' mellyeket némelyek a' Török Birodalomról szünet nélkül elhírlelni szeretik. A' minap a' Párisi Monitör azért dorgálta-meg, még a' Frantzia Irókat is, hogy ezek is ki-irták volt más levelekből azt a' költemént, hogy a' Török Nagy Vezér és a' Widdini Bascha egymással meg verakedtek volna. — A' valóságot leg hamarabb és leg igazabban a' Bétsi Ujságokban lehet várni.

Magyar Ország.

Posonból. E' hónap 17-kén Nádor Ispány eö Cs. K. és Primás eö Királyi Fő Hertzegségek, Esztergomba, eö Királyi Fő Hertzegségének ezen Tekinteles Nemes Vármegye Fő Ispányságába lejendő béiktattatása végett leindulván, a' Vármegye határanál Leányvár nevű faluban, az eleikbe küldett Követek által szép beszéddel fogadtattak, a'

mellyet F. T. Tarkó Albert Esztergomi Kanonok ur intézett eö Fő H.gekhez. Esztergom városának határánál a' N. Banderium és a' Városi lovasok által fogadtattk és kísértettek eö Fő H.gek. Hintóik mellett a' T. N. Vármegye Tisztjei lovagoltak. A' Notárius szép beszéddel köszöntötte eö Fő H.eket. Az utzákat, mellyeken a' bemenetel történt, véghetetlen sokaság lepte volt el, a' melly éljen kiáltással harsogtatta a' levegőt. Elérkezvén a' Vizi Városban a' Primás Lakására, ott az Országnak minden részeiről öfzvegyült N. Városok, és N. Vármegyék Követei fogadták, kik a' szokott renddel Ö Királyi Herczagségak elejébe mentek köszöntésre. Más nap reggel a' Várba felsereglettak az Uri Vendégek, a' hova kilencz óra tájban Károly Ö Királyi Herczagsége is a' Palatinus Ö Császári Herczagségével ágyuk dörgése közt felment. Itt a' Mária Theresiától építettett templomban Nagy Mise tartatván, Mélt. Kamánházi Váczi Püspök eö Nga által a' Sz. Lélek segítségül hívása után elkezdődött a' Gyűlés egy nagy nyári palotában, melly a' várnak második udvarában egyedül ezen fényes beiktatásra nagy költséggel, felállított. Minekutánna a' Palatinus Ö Császári Fő Herczagsége a' köszöntő's beiktató Beszédét szokott méltósággal elvégezte volna, Primás Ö Királyi Hertzagsége fontos kifejezésekkel, és kellemetes hangon megfelelt. Mind a' két Beszéd után éljen kiáltással zengett a' palota. Ekesen szóllással tartotta tudós Beszédét Nagy Méltóságú Fischer István Egri Érsek eö Exc. ja a' két Fő Herczeghez; fontos kifejezésekkel élt Tsik Vatsartsi Miklósfí Inure Kir. Tanácsos és Vice Ispán Ur maga hivatalbéli köszöntésében; bőven és ékesen szóllott.

Mélt. Rudnai Sándor Választott Püspök Ur az egész Vármegye nevében; végre minekutánna a' Fő Ispán Ö Királyi Hertzegsége Méltóságos Gróf Dénestlvi Cziráki Antal ö Nagyságát maga hivatálbéli Adminisztrátorává nevezte, és ö Nga ezt ékesen megköszönte volna, számos Afsektorok kinevezése, 's némelly Felsőleges Parantsolatok felolvastatása után az ülésnek vége szakadott, és ö Hertzegségekkel egygyütt az egész Gyülekezet a' templomba ment bálaadásra. Délután két órakor ebédhez ültek. Az említett új nyári palotában a' Fő Hertzegekkel 240; más négy helyeken 80-ra terítették asztalt, Mindenütt a' fényesség és hercegi bőség szembetűnő volt. Ezen kívül több apróbb asztalok voltak készen a' Vendégek elfogadásokra. Mind a' Gyülés, mind az Ebég alatt nagy volt az örvendezés, mellyet az ágyúk harsogva hirdettek. Ezen fényes inneplést nem kevésé díszesítették az Országnak oda gyült számos Fő Méltóságai; estve pedig gyönyörűséges tette a' városnak megvilágosíttatása. Mellyet midőn az estvéli Társaság után, melly a' nyári palotában tartatott, eö Fő Hertzegségek megnézegettek volna, 10 órakor Budára visszafra tértek.

Német Ország.

Az Alsó Albis mellől. Princz Ponte Corvóhoz Travemündébe egy Kurir érkezvén, eö Hertzegsége azonnal útnak indúlt Rendsburgba, a' hol most a' fő hadiszállása van. Azt mondják, hogy az eö Hertzegsége alatt lévő, a' Dániai és Holsteini vidékeken fekvő egész fegyveres sereg minden órán Frantzia ország felé fogja venni útját.

Düsseldorf, Aug. 12-kén. A' Nápolyi ujj Király ilyen Proklamatio által veve bútsat a' maga eddig volt alattvalóitól: — “

„Mivelhogy mi eö Felségének a' Frantziák Császárjának, Olasz Királynak, és a' Rénusi Szövetség Oitalmazójának, a' Bergi Nagy Hertzegségen való uralkodást, valamint szintén minden egyéb Német is, birtokainkat általengedtük: ehez képpest a' mi eddig volt kedves és hüséges alattvalóinkat, mind azok alól a' kötelefségek alól feloldozzuk, mellyeket ök az olta, hogy minket az Isteni Gondviselés az ö Fejedelmekké rendelt vala, olly hüségesen teljesítettek. Az ö töllök való elválásunk' alkalmazásával is széllyel nem téphetjük azon szeretetnek kötelet, melly által eddig hozzájuk tsatáltatva voltunk; 's az ö erántunk bizonyított hüséges hajlandóságokról elfelejtkezni soha nem fogunk. Ök a' mi gyermekeink valának, melyhezképpest mi soha meg nem szüntünk erántok atyai indulattal viseltetni. A' mi minket a' mi töllök való elválásunkra nézve vigasztal, annak meggondolása, hogy az ö ujj Uralkodójoknak (Napoleon Császárnak) nagy elméje és hatalma azokat a' jó téteményeket azon és ditsőséget igéri nékiek is, a' mellyeket minden egyéb népeire kiterjeszt.

Pruszfiából ezeket írják. Ezen példátlan szenvedésre jutott országnak állapotja szükségessé tette, hogy a' katonaságra nézve leg nagyobb gazdálkodás vétettsék munkába. Ez okozta, hogy ezen tavafzon a' szokott mustrára és gyakorlásra a' katonaság öszsze nemhivattatott, 's annak számbéli fogyatkozrsa ki nem pótoltatott, söt inkább a' valóságos szolgálatban lévő katonaságnak száma egész a'

lehetőségig leszállított. Arra az esetre, hogy ha talán az öfzi mustrára sem hivattathatnának ugyan azon okokra nézve öfzfe a' seregek, az a' rendelés hirdettetett-ki közöttök, hogy a' szabadsággal hozájokban lévő katonák vasárnapokon délután néhány óráig gyakoroltatsanak azon Kantonokban a' hova valók, a' melyre nézve minden Regementektől bizonyos számú tisztek és altisztek küldettetnek-ki hozájok, még pedig olyan rendeléssel, hogy tsak arra tanítsák őket, a' mi elmúlhatatlanul szükséges a' katonának; 's minthogy ezen katonák semmi fizetést nem vesznek, erre nézve őket szükség felett ne is fároszszák, és lakhelyeiktől két mértföldnél tovább menni gyakoroltatás végett ne kényszerítsék, a' melly gyakoroltatás tsak arra való, hogy arról egézfzen el ne felejtkezzenek. A' tziel-lövésben is különösen gyakoroltatni kívánja őket a' Király.

Bavariából. Eő Bavarus Felsége olyan rendelést hirdettetett-ki a' maga tartományaiban, hogy a' seregei, gyakoroltatás végett három táborokba vagy lógerекbe gyűljenek öfzfe. Égygyiké ezen táboroknak az Isara mellett Plattling körül, a' másik Angsburg mellett, a' harmadik Norinbergánál; az első a' Gen. Deroy, a' második Gen. Wrede, a' harmadik Gróf Isenburg vezérlések alatt gyűlekeznek öfzfe. — Tudtokra adatott az Angsburgi lakosoknak, hogy mindeneknek szabad lefzen markotányos sátorokat felállítani a' lógerhen, és mind azok a' kik eleséggel kereskednek, figyelmetesekké tétettek, hogy bőséges eleséget vásároljanak és gyűjtsenek öfzfe.

Azokat a' Dengyel Regementeket, a' mellyek a' Warschaui Nagy Hertzegségből Frantzia szolgá-

latra mennek, már megmustrálta Marschal' Soult, hogy útjokat az eleikbe szabandó tziel felé akadály nélkül folytathassák. — A' Warschauer Lengyel Státusok 4½ millió Forintot vesznek-fel költsön, fegyveres seregeiknek kiállittatása végett.

Orosz Birodalom.

A' Swéd és Orosz seregek között (mint a' Petersburgi, Jul. 17 kén indúlt levelekben olvassuk) mind folynak a' véres özfzetsapások. — Julius 3-kán Lindulax mellett, a' hol a' Gymlé-Karleby és Wása felől jövő utak egymást ketté vágják esett egy igen mérges verekedés. A' Generális Viant' vezérlése alatt 1600 Swédek 2 ágyuval 5 óráig védelmezték magokat az Oroszok heves tüze ellen, a' nélkül, hogy tányájokból kimozdíttathatk volna. Végezetre magok a' Swédek ütöttek az Oroszokra, és jobb és bal szárnyaikat vízfza nyomták: hanem egy Orosz Batalion bajonéttal rontván véletlenül az ő közép pontjokra, azon keresztül vágott, és őket elfszélesztette. Itt a' Swédek 200, az Oroszok 150 embert veszettek. Lindulaxot azouközben elfoglalták az Oroszok.

Ekkortáiban ismét Abónak szomszédságában állott a' Swéd hajós csoport, és úgy tettett, hogy az Orosz hajós csapatoknak özfzegyülekezések előtt, a' mellyek még nem tsatolták volt özfzfe magokat, még egy próbat akar tenni Abó ellen. Ezt látván az Oroszok nagyobb számmal kezdettek ezen tengerpartokon megjeleni: hanem itt még eddig nem örtént volt semmi ujjabb nevezetes verekedés. — Gen. Klingspor, a' Swédek' fő vezéte Bragastadt mellett allapodott volt meg 8000 emberrel és 25 ágyukkal.

Ugyan ezen Pétersburgi levelek szerént, ekkor-tájban vertek széllyel Lappónál is az Oroszok egy Swéd tsoportot, a' hol 200 Swédek és 75 Oroszok estek-el. — Ezekben az apró verekedésekben mind két részről sok ember esik-el.

Frantzia Birodalom.

Páris, Aug. 14-kén. A' Császár útazásáról ilyen tudósítást adott ki a' Monitör: —

„Nantes, Aug. 11-kén. Eö Cs. F.ge tegnap reggeli 4 óraker hajóra ülven, a' Ligeris tengerre való kifolyásának, Paimböf, Sz. Lázár', és egyéb külömbkülömb nevü pontjait járta és vizsgálta-meg. Délutánni 5 oraker lóháton érkezett vízfza a' kastélyba a' szállására, a' véghetetlen nézőknek örvendező kiáltozások között. Estve tüzjatek volt a' palotájávoi áttalellenben, a' melly után 9 óraker fényes bálba ment a' Császár a' Császárnéval egygyütt az úgy nevezett Circusba, a' hol tsak a' jelen lévő szépek számat 1500-ra teszik, a' kik igen vállogatott öltözetekben tisztelték ezen fényes innepet. A' Császár és Császárné' belépésekkor leg előbb éneket muzsikált a' muzsikai kar; a' mellyekben a' mult efsztendőkbéli fzerentsés tárgyak emlegetödték. Az után tántzok kezdödvén, ezekből is végig néztek eö F.gek néhány négyeseket, 's azzal szállásokra mentek. Minden házak meg vóltak világosittatva; és sohol által nem mentek eö F.gek, hogy az utzákat elborító sokaságtól örvendező kiáltás által ne kísértettek volna. Végezetre ma 1 óraker leirhatatlan sokaságú örvendező nezők soraik között elindúlnak innen eö F.gek.

Páris, Aug. 14-kén. A' Berlinből érkezett

magános levelek szerént, a' Bavariai Koronáörökös Hertzeg azt bizta az oda való Schadow nevű hies kőfaragóra, hogy számára, a' nagy Friedrich, Copernicus, Wieland, Iffland, Müller János, Braunsweygei Ferdinand Hertzeg, Klopstok és Kant mejjképeiket készittse. el néki carrarai márvángkőből. Az ők első már kéfzen vannak. — Campo Alange nevű Spanyol Gróf egy egész nyáj, hoszfú és legfinomabb gyapjas juhnyájjal kedveskedett a' Frantzia Császárnénak, a' melly ajándékot elfogadni méltoztatott eö F. ge.

Páris, Aug. 15 kén. Eö Felségek a' Császár és Császárné (Igy szoll a' mi kijött Monitör) Augers, Tours, és Blois városaik felől jöven, tegnap délutánni 4 órakor a' St. Clouidi kastélyba szerentsesen megérkezének. Tegnap estve sok ágyuknak dorogása jelentette, a' mai napnak mint Napoleon innepe napjának solennitátsait. Ma estve ingyen lehet a' theatromokra menni.

Páris, Aug. 16 kán. Tegnap (ezt írja a' mai Monitör) mint Napoleon napján, a' maga Kabineto-mában fogadta a' Császár a' maga familiája jelen lévő tagjait és a' Birodalom béli egyéb jelen lévő Princzeket és Hertzegeket. A' fő hivatalokban lévő Elöljárók délutánni 2 órakor botsattáttak-bé a' magok szerentséltető közszöntésekkel a' tháonusos palotába eö Cs. F. ge eleibe. — A' Szenátus igen fényes vendégséggel innepelte-meg ezen napott az azt meg előzött (u. m. 14-dikben) estve a' Szenatusi kertben. Párisnak nagy része szépen meg volt világosittatva. — A' Napkeleti Indiából Párisba hozatott, 's akkór a' M. Kurir által is említettett majom, meghalálozott nyakgyuladás nyavalyában.

Lyon, Aug. 7-kén. Nékünk, mint kereskedőknek, még mind ez ideig bé van zárva a' Spanyol országfelé menő út, minthogy ha szintén a' Bayon, néből, Burgos, Vittoria, és Valadoiid városaikon által Madrid felé való közösülés már megnyitott is, tsakugyan igen nagy vakmerőség volna még most azon közösülés' útján valamelly' kereskedésbéli spekulatziót próbálni. A' Perpignanból Katalonián által Barcellonába menő út pedig még nints megnyitva. — A' Bergi Nagy Hertzegnek vagy már Nápolyi Királynak Madridból való eljövetelétől fogva nem tsak a' Madridban hanem egész Spanyol országban találtató Frantzia fegyveres seregek a' Napoleon Császár Adjutánsának Generális Savarinak kormányozása alá voltak bizattatva, a' ki már most Rovigo i Hertzeg nevezet alatt fordul elő a' közönséges levelekben. Marschal Jourdan, a' ki Nápolyból Spanyol országba rendeltetett, még oda nem érkezett volt. — University Library Cluj

„Kadixba még semmi féle Frantzia seregek bé nem szállottak, 's hitelesen lehet erősíteni, hogy az ott lévő Insurgensek a' Sevillai és Grenadai Insurgensekkel még egygyetértésben vannak. Portugaliából leg kisebb tudósítás sem érkezett mostanság. Az ujj Spanyol Királytól az ember szerező Josef Napoleon felől azonközben remélljük, hogy nem soká meg fogja nyerni az Insurgenseknek sziveiket is, vagy ha ez nem lehet, hatkatosabb eszközök fognak ellenek munkába vétettetni.

*A' Nápolyi ujj Király' külső dolgokra ügyelő Ministere Marquis de Gallo, megérkezett Párisba.

Spanyol Ország.

Helvétziából. — „Még sem érkeznek a Spanyol országi tengerpartokrol és Arragoniából sem: mi magános leveleink. Ugy látszik azonban; hogy a Frantziák megfzűntek az Insurgenseknek szorongatásától, vagy azért, hogy több segítő fegyveres seregeket várnak, vagy pedig talám azért, hogy olyan reménség táplálja őket, hogy az ujj Királynak megjelenése és iparkodásai, engedelmeségre fogják indítani az engedetleneket.

Az a nagy tsata, melyben Marschal Bessieres megverte Medina del Rio mellett az Insurgenseket, és a melyben tsak halottak leg alább 10 ezeren fedezték a viaskodásnak helyét, 's fogságra is sok ezeren estek, ugyan ezen Helvetziai tudósítás szerént Julius' 14 kén történt.

Hitelesnek mutatják lenni a környülállások, hogy az a Matta Rosa nevű Spanyol, kit az Insurgensek a magok képekben mint Követet Londonba küldöttek, annyit már bizonyosan véghez vitt volt ott, hogy az Angliában hadi fogságban tartott Spanyolok valami 15 ezeren szabadon bocsátván, Julius 18-kán Kadixnál egy próbát tettek légyen, hogy azt a magok kezekre kerithessék.

Az Anglus levelek erősfítik, hogy a Karthagenai Spanyol hajós sereg, a mely egy idötöl fogva a Mahoni kikötöhelyben tartózkodott, magát a Középtengeren a Collingwood vezérlése alatt levő Anglus hajós sereggel özfize tsatolta, és ezzel egygyütt evez fel 's alá ezen tengeren.

Az ujj Királynak Madridba való kísérésére, a Bayonné és Madrid között levő országútra 60 ezer Frantzia fegyveresek voltak kirendeltetve, etc.

Olasz Ország.

Kalabriának partja mellett nem régen egy katonára a' tenger szélében feredezvén, egy nagy Delfinóhal hirtelenséggel reá rohant és megtámadta. Egy más bátor katonára, a' pajtársa szerentsétlenségét látván, segítségére sietett: de későre érkezett, mint-hogy már egy lábát a' szerentsétlennek a' hal elharrapta volt, a' melly miatt két nap múlva kimult a' világból.

Nápolyból egy Követtség indult Augustus' 8-kán útnak Páris felé, olyan útasítással, hogy akár hol találják elől az ujj Királyt, Első Joachimt, és Familiáját, a' kik már Párisban Nápoly felé utban vannak, nékiek a' nemzet nevében hódoljanak.

Két Anglus hadi hajók, minekutánna Noli mellett a' parthoz közel néhány kereskedő terhes és egy prédáló hajót, elfogtak, azokkal egyetemben a' Genuai öblöket oda hagyták. Gondólják, hogy Maltába vitték a' füzep ragadománt.

A' Lovak körül való Tudományoknak, és Gyakorlásoknak, megtanulására alkalmatofság nyujtatik.

A' Keszthelyi Gazdaságbéli Oskola', vagy úgy nevezett Georgikon' részéről, köz hírül adatik: hogy minekutánna ezen Institutumnál a' múlt Esztendőben egy olly Oskola-is állitatott-fel, mellyben a' Ló tenyésztés, Lovakkal való bánás, és Lovaglás körül való Tudományok tanittatnak, 's ezen tárgyban-is a' theoretico-practicus Cursus, melly két Esztendőkre határozott-meg, a' többi Oskolákhoz hasonlóan November hónapnak elein kez-

dődik, ezen jövő Esztendőre is ugyan ezen Oskolabeli egy Stipendium eltüresült.

A' kik tehát Lovász, és Ménés Mesteri szolgálatra készülni, 's utóbb abban élni szándékoznak, azoknak, ha alkalmasoknak találtni, 's utóbb is magokat jó viseletek által ajánlani fogják, az első Esztendőben Kofzt, Szállás, és Ruházat, a' másodikban pedig ezeken kívül még kész pénzbeli segedelem is adatni fog. A' két Esztendőbeli Cursust elvégezvén, tehetségek, és iparkodások szerént külső nevezetesebb Lavász Mesterekhez fognak küldetni, hogy magokat a' Lovász, és Ménés Mesterség körül jobban tökéletesítvén, azután szolgálatba annál nagyobb készülettel léphessenek.

Azon Ifjakban, kik ezen ajánlásban részesülni akarnak, megkívántatik: hogy

1. Leg-alább is 15. Esztendősök legyenek.
2. Ép és egészséges testi alkotmánnyal bírjanak.
3. Magyarúl, és Németül beszélni olvasni, és írni tudjanak; erre nézve azok annál kedvesebbek lesznek, kik a' négy alsóbb Gymnásiumbeli Oskolákat elvégezték, 's az azokban tett előmeneteleket Eminensi, vagy leg-alább első Classisbeli Calculussal megbizonyíthatják.

A' kiknek tehát ezekhez kedvek léfzen, azok magokat, akár személyesen akár levelek által hiteles Bizonyosság' Levél mellett, vagy a' Georgikon' Elöljáróinál, vagy a' Keszthelyi Gazdaságbéli Fő Directionnál, jövő September hónap végéig jelentsék.

A' Külsőknek is szabad akaratjukra hagyatik, hogy magok Költségén ezen Oskolának Tudományaiiban részesüljenek, valamint a' Gazdaságot tanuló Fő Praktikansoknak is meg engedtetik, hogy a'

teendő jelentések után, az egyéb Institutumbéli Letzkék mellett, Lovak' tenyésztését, 's tanítását, és a' Lovaglást tárgyazó theoreticus Cursust. is hánokra fordíthassák, mellynek tanításbéli rendje két Efstendőkre így osztatik fel:

Első Efstendőben.

Első Examenre: Az Istállóbeli rendtartásról; a' Lovak' gondviseléséről, zablázásokról, és nyergelésekről; a' Lovak' természeti Históriaja, a' külső állásokkal együtt.

Második Examenre: Az istállóbeli számadásnak vezetése, a' Ló szerszámok, szekerek, és ezekkel foglalatoskodó Mesteremberekről való Tudomány, Hippotomia, és Hippophysologia.

Harmadik Examenre: a' Lovagló Tudomány, a' hadi Lovak' tanításának Tudománya, a' Lovaknak szekérbe való szoktatása, a' Ló tenyésztés.

Második Efstendőben.

Első Examenre: Oskolai Lovagló Tudomány; tanításhoz; és szekérbe való Lovak' tanítása, theoria, és praxisbéli operatiók, a' kurtirozás, Anglizirozás, és herelés körül.

Második Examenre: a' Lovak' vétele, 's eladása körül való vigyázat, a' Lószerszámok tsalardságairól való Tudomány, Semiotica, Pathologia, és Therapia.

Harmadik Examenre: a' Lovak' körmei ésméréséről, és patkolásról, a' Pathologia, és Therapiának folytatása, Materia Medica. Költ Kézfthelyen Julius 30-dik napján 1808-dik Efstendőben.

A' Gazdaságbéli Directiónak
Cancelláriájából.

P. D.